Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 230 (2477) ▪ Середа, 13 грудня 2000 року ▪ Ціна договірна

Депутати хочуть знайти істину

Ранкове й денне засідання 12 грудня

Як відомо, 8 грудня ц. р. під час проходження митниці у Бориспільському аеропорту було обшукано народних депутатів Сергія Головатого, Віктора Шишкіна та Олександра Жира, які прилетіли з Відня. За прийнятим напередодні рішенням слово надали Генеральному прокурору Михайлу Потебеньку, який мав доповісти про хід розслідування цього інциденту.

Михайло Потебенько повідомив, що 9 грудня перший заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук спершу телефоном, а потім письмово попросив розслідувати порушення митниками закону про статус народного депутата. У зв'язку з цим було створено спеціальну комісію на чолі з заступником Генерального прокурора Сергієм Винокуровим. Однак її перші висновки, наголосив Михайло Потебенько, його не задовольнили, оскільки вона дійшла висновку, що порушень не було. Але права народних депутатів було порушено, стверджує Михайло Потебенько, а тому прийнято рішення щодо продовження розслідування інциденту. Водночас Михайло Потебенько заявив: «Прокуратура у політичні ігрища не буде втягнута».

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

■ *1856 р. Народився актор і режисер Микола Садовський. 1906-го заснував перший стаціонарний український театр.*

■ *1902 р. В Одесі народився майбутній письменник Євген Петров (Катаєв). У співавторстві з І. Ільфом — романи «Дванадцять стільців» і «Золоте теля».*

■ *1904 р. Не стало видатного лікаря, вченого в галузі воєнно-польової хірургії і травматології Миколи Скліфосовського. У 1870-71 рр. — професор Київського університету.*

13 грудня

Автоматично переносити не можна

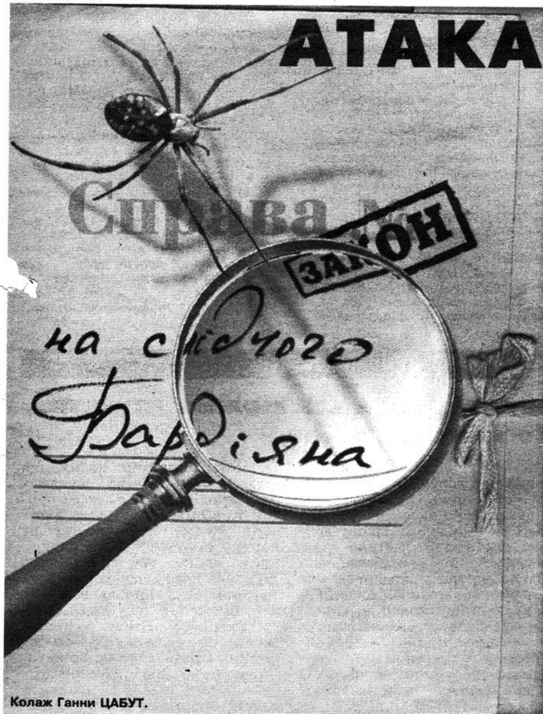

Розробити і прийняти національну програму адаптації українського законодавства до законодавства Європейського союзу — про це йшлося на засіданні Національної ради з цих питань. В її роботі взяли участь Президент України Леонід Кучма, перший заступник Голови Верховної Ради України Віктор Медведчук, міністр закордонних справ Анатолій Зленко, народні депутати та юристи. За словами прес-секретаря глави держави Олександра Мартиненка, Леонід Кучма наголосив, що автоматично переносити європейське законодавство на територію України не можна.

На думку А. Зленка, в політиці інтеграції України в Євросоюз є два головні завдання: адаптація українського законодавства до європейських стандартів та активізація внутрішніх економічних реформ.

ПСИХІЧНА АТАКА

Колаж Ганни ЦАБУТ.

Через рік після звільнення суд поновив його на колишній посаді в органах внутрішніх справ. Справедливість перемогла? Цькування унеможливлене?

Про «справу» капітана міліції слідчого Балтського райвідділу УМВС України в Одеській області С. Бардіяна вже йшлося на сторінках «Голосу України». 13 листопада минулого року в кореспонденції під заголовком «Незговірливий? Надто принциповий? До «психушки» його!» газета розповідала про цю справу.

(Закінчення на 7-й стор.).

«Голос» для ветеранів

Благодійну акцію, започатковану міським головою Хмельницького Михайлом Чекманом, у передплаті газети «Голос України» для ветеранів війни, інвалідів підтримав цього разу голова правління ВАТ «Хмельниччина-авто» Олексій Підмурняк. За рахунок прибутку підприємства він передплатив «Голос України» не тільки для свого трудового колективу, а й для 100 інвалідів Хмельницького.

Шампанське з бункерів Веселого

Напій до новорічних свят та інших радісних подій визріває не тільки в Новому Світі, а й у степовій частині півострова.

Колишні льотчики надсекретного особливого авіагарнізону в селі Веселе в підземному бункері за двома шістдесятитонними броньованими дверима нині вирощують тисячі пляшок добірного шампанського. Температура для його визрівання класична — 12—14 градусів. Колись тут зберігали ядерні боєзапаси, а тепер — шампанське.

Свято на вулиці новоселів

Сім молодих сімей отримали ключі від нових квартир у Дружківці Донецької області. Всі новосели — учасники програми молодіжного житлового кредитування, згідно з якою родина сплачує 10 відсотків вартості квартири, а решту погашає протягом тридцяти років.

Наприкінці грудня в області змінять місце прописки ще 18 сімей. Наступного року новосілля «світить» 50 молодим родинам. Фахівці вважають, що багаторічна черга може скоротитися, якщо нарівні із державою фінансові вливання до фонду молодіжного житлового кредитування робитимуть місцева влада та підприємства.

Депутати хочуть знайти істину

Парламентська хроніка

Ранкове й денне засідання 12 грудня

(Початок на 1-й стор.).

Потім з поясненнями того, що відбулося в Бориспільському аеропорту, виступили народні депутати Сергій Головатий, Віктор Шишкін та Олександр Жир.

На вимогу сесії голова Державного митного комітету Юрій Соловков розповів про інцидент в аеропорту і повідомив, що ведеться службове розслідування. Водночас він дезавуював попереднє повідомлення про те, що порушень законодавства митники не скоїли. За його словами, двоє митників, які порушили права народних депутатів, відсторонені від виконання службових обов'язків.

Після тривалого обговорення сесія прийняла рішення продемонструвати у сесійному залі плівку з відповідями на запитання народних депутатів колишнього офіцера СБУ Миколи Мельниченка і продовжити обговорення цієї теми. Народні депутати також хочуть заслухати пояснення міністра внутрішніх справ Юрія Кравченка та голови СБУ Леоніда Деркача.

Після перерви депутати переглянули плівку, і керівники силових відомств мусили відповідати на запитання народних обранців. Зокрема, Генеральний прокурор Михайло Потебенько заявив: свідчень колишнього офіцера служби державної охорони Миколи Мельниченка, записаних на відеомагнітофон, недостатньо для порушення карної справи щодо осіб, чиї голоси були на аудіокасеті, оприлюдненій Олександром Морозом.

Голова Державного митного комітету Юрій Соловков повідомив, що вказівок на огляд депутатів ніхто не давав. Працівників митниці, котрі порушили закон, буде звільнено з роботи.

Голова Служби безпеки України Леонід Деркач заперечив причетність служби до подій в аеропорту. Він стверджує, що нікого з тих, хто супроводжував депутатів у польоті з Відня, не знає. Л. Деркач також висловив думку, що СБУ законів не порушувала.

Міністр внутрішніх справ Юрій Кравченко заявив: жодних доручень глави держави щодо знищення осіб він не отримував. Окрім того, на запитання, чи не йому належить голос на плівці, відповів: це покаже експертиза.

Проте Юрій Кравченко нічого не сказав у відповідь на запитання про погрози з його боку на адресу народного депутата Сергія Головатого і Уповноваженої з прав людини Верховної Ради Ніни Карпачової. Щодо інформації про відеоплівку, яку на початку жовтня 1999 року кандидат у президенти Євген Марчук показував народним депутатам Григорію Омельченку та Анатолію Єрмаку, то Юрій Кравченко повідомив: два дні тому Євген Марчук заявив, що плівка тоді була підкинута до його передвиборного штабу. Водночас Юрій Кравченко вважає: Генеральний прокурор може поновити справу щодо загибелі народного депутата В'ячеслава Чорновола.

Володимир КОРОЛЮК.

Фотофакт

Майже 250 чоловік пікетували будинок Кабінету Міністрів із вимогою повернути українські вклади в Ощадбанку СРСР і 16 відсотків активів СРСР. До складу оргкомітету пікетувальників увійшли представники 14 політичних партій і трьох церков.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

А Актуально

Полковники нагадують про мужність генералу

У черговому депутатському зверненні парламентарії, офіцери СБУ Григорій Омельченко та Анатолій Єрмак закликають до громадянської мужності секретаря РНБО Євгена Марчука і просять негайно передати слідчій депутатській комісії ще одну сенсаційну відеокасету. «На початку жовтня 1999 року, — йдеться у зверненні до Євгена Кириловича, — ви як кандидат у Президенти України у приміщенні свого виборчого штабу особисто показали нам на відеомагнітофоні відеокасету, на якій чоловік у масці розповідає, що він є полковником міліції і входив до спецпідрозділу МВС України, який... провів операцію зі знищення народного депутата України, голови Народного руху України В'ячеслава Чорновола».

За словами авторів запиту, приводом для повернення до цієї історії стала інформація про якусь спецгрупу «без моралі», про яку голосом одного з керівників правоохоронних органів розповідається в оприлюдненій Олександром Морозом касеті. Г. Омельченко й А. Єрмак проводять між цими фактами певні аналогії і тому вважають, що потрібно надати «генеральську відеокасету» парламентській комісії з розслідування «справи Гонгадзе». Якщо секретар РНБО таку касету справді має, то вочевидь зважить за необхідне поділитися з парламентаріями додатковою інформацією заради встановлення істини.

Шукали діаманти. Пошкодили касету. Випадково копію...

Як ми вже повідомляли, 8 грудня в аеропорту «Бориспіль» три народних депутати, члени тимчасової слідчої комісії з контролю за розслідування «справи Гонгадзе», С. Головатий, О. Жир, В. Шишкін зазнали митного огляду на «зеленій смузі». Без жодних логічних пояснень і жодних юридичних підстав.

Позавчорашня прес-конференція парламентаріїв, яких «обшмонали» на митниці, передувала оголошенню висновку Конституційного Суду про відповідність Основному Закону депутатського імунітету. Справді випадковий збіг цих подій викликає іронію: про яку недоторканність ідеться, якщо бориспільські митники (очевидно, за власним бажанням: принаймні голова Митного комітету п. Соловков стверджує, що не зобов'язував їх цього робити, що, до речі, викликає вже не іронію, а сарказм) влаштували обшук власникам мандатів плюс дипломатичних паспортів? Це брутальне порушення закону про статус народного депутата промовисто свідчить про ціну парламентського імунітету в нашій державі.

Перший заступник Голови ВР В. Медведчук направив листа на ім'я Генпрокурора М. Потебенька з проханням у всьому розібратися. Генпрокуратура, як запевнив М. Потебенько, розбереться. Якщо так, як з усім іншим, то не виключено, що принципове відомство встановить: митники хоч і перевищили свої повноваження, але виявилися... принциповими. Не злякалися депутатських посвідчень, бо шукали у привезеній парламентаріями відеокасеті (із записом розмови з офіцером СБУ, який передав О. Морозу відомий аудіозапис)... діаманти. Випадково — ох, цей дивовижний збіг обставин — було оголошено аврал з пошуку цінних камінчиків саме тоді, коли народні депутати привезли відеозапис з показаннями М. Мельниченка. Напевне, колишній Генпрокурор Шишкін, колишній міністр юстиції Головатий і полковник СБУ Жир лише прикривалися дорученням тимчасової слідчої комісії, а насправді виконували банальну роль контрабандистів?

Мабуть, так хотіли знайти діаманти, що від запопадливості пошкодили касету з відеозаписом розмови. Даремно старалися. І з камінчиками, і з касетою. Поки митники розпочинали виконувати «ненаказ» начальників, «Бонапарт переходив кордон». Оригінал відеокасети і її численні копії таким чином доставлено в Україну і продемонстровано в сесійному залі Верховної Ради.

Майже 24 хвилини відеозапису передають бесіду трьох депутатів з людиною, що відрекомендувалася майором запасу Служби безпеки. Остання посада — старший офіцер безпеки, направлений у відділ охорони Президента України. Микола Мельниченко зізнається, що під час виконання посадових обов'язків мав доступ безпосередньо до всіх приміщень, де перебував Президент, а «запис, точніше, документацію Президента України» почав проводити «після того, як став свідком під час виконання службових обов'язків, як Президент України Леонід Кучма віддає злочинний наказ, і тільки після того, як дізнався, що цей наказ виконано, я став документувати подальші події». Офіцер заявляє, що документування розмов Президента в його робочому кабінеті здійснювалося протягом тривалого часу і цих матеріалів достатньо, щоб довести, що Президент «діяв не на благо народу України, а також його оточення». За його словами, він вів запис за допомогою цифрового диктофона, який заховав у президентському кабінеті під диван. Зараз цей пристрій — у надійному місці: під контролем самого Мельниченка.

Усі наявні у нього записи, як і сам диктофон, офіцер готовий надати для незалежної експертизи, але «в Україні незалежної експертизи не може бути». Ще М. Мельниченко наголошує, що ні на кого, крім Мороза, «не виходив», що хоче повернутися в Україну і дати показання, «що і як відбувалося». Він має додаткові матеріали, які, запевняє, неможливо спростувати. Мету свого вчинку пояснює просто: він вів запис розмов, аби «покласти кінець тим злочинним діям».

Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій БЕНЬ.

У Конституційному Суді

Недоторканність можна звузити. Це конституційно

Конституційний Суд України не побачив порушень прав і свобод громадян у положеннях законопроекту про внесення змін до статті 80 Основного Закону держави. Як відомо, частина третя зазначеної статті передбачає, «що народні депутати України не можуть бути без згоди Верховної Ради України притягнені до кримінальної відповідальності, затримані чи заарештовані». Автори законопроекту пропонують вилучити словосполучення «притягнені до кримінальної відповідальності», а натомість у кінці речення додати слова «до набрання законної сили обвинувальним вироком суду». Отож виходить, що в разі прийняття закону парламентом проти народних депутатів можна буде за спрощеною процедурою порушувати кримінальну справу, визнавати обвинуваченим тощо. Та от заарештовувати чи затримувати без згоди ВР не можна буде до набрання законної сили обвинувальним вироком суду?

Зрозуміло, що такі положення звужуватимуть права народних депутатів, і тому парламент просив Конституційний Суд з'ясувати, чи не суперечитиме це нормам статей 157 і 158 Основного Закону, які забороняють звуження прав і свобод громадян України. Суд дійшов висновку, що обмеження депутатської недоторканності не може розглядатися як обмеження прав і свобод людини і громадянина, бо недоторканність народних депутатів, як і деяких інших високопосадовців, пов'язана не з їхнім статусом як людини і громадянина, а з характером їхніх державних повноважень.

Отже, парламент може сміливо приймати відповідний закон. Інша справа, що якби КС раніше міг розглянути це подання, можливо, вдалося б уникнути винесення питання про депутатську недоторканність на минулий всеукраїнський референдум.

Своє слово має сказати парламент

Питання свободи слова в Україні треба розв'язувати не лише президентськими указами, тут повинна сказати своє слово і Верховна Рада, заявив в інтерв'ю журналістам голова парламентського комітету з питань свободи слова та інформації Олександр ЗІНЧЕНКО. Як відомо, указ Президента України від 9 грудня цього року передбачає додаткові заходи щодо безперешкодної діяльності засобів масової інформації, дальшого утвердження свободи слова в Україні.

Олександр Зінченко заперечив припущення, що видання указу пов'язане із засіданням комітету з культури та освіти Парламентської асамблеї Ради Європи на тему свободи слова в Україні, яке відбудеться в Парижі СЬОГОДНІ. «Указ почав готуватися до запрошення української сторони взяти участь у засіданні комітету», — сказав голова парламентського комітету. Водночас він припустив, що під час дискусій на ПАРЄ не вдасться уникнути обговорення скандалу з плівками, які оприлюднив лідер Соцпартії О. Мороз. «Ми не збираємося уникати цього питання», — наголосив він і додав, що учасники української делегації поінформують ПАРЄ, як у цій ситуації ведуть себе українські мас-медіа.

Фотофакт

У столичній галереї «Лавра» відкрилася різдвяна виставка авторської ляльки «Міфологія ляльки».

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

До майстерності

Мильні опери не скорочувати!

Нацрада з питань телебачення та радіомовлення зробила попередження деяким місцевим теле- і радіоорганізаціям за несанкціоновану повну або часткову передачу каналів мовлення.

Відтепер контролюватимуть додержання законності у цій справі спеціальні комісії. Щоб якось розворушити конкуренцію серед вітчизняних телекомпаній, ухвалено встановити телепремію на кшталт російської «Тефі». А розпочати вирішили з того, що публікуватимуть анонси телепередач без усіляких скорочень.

Почалося зі страждань, закінчується тривогою

Закриття ЧАЕС обіцяє 5,1 тисячі безробітних

Коментар

Як відомо, 7 грудня рада директорів Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) ухвалила проект добудови двох ядерних блоків на Хмельницькій та Рівненській АЕС, які мають компенсувати близько п'яти відсотків потужностей енергосистеми внаслідок закриття ЧАЕС. Вартість (215 мільйонів доларів) і значення цього проекту важко переоцінити.

На переговорах з Прем'єр-міністром України Віктором Ющенком директор інфраструктурного департаменту ЄБРР Йохан Бастін конкретизував стрижневі положення проекту.

Для його стартового фінансування надається кредит у 215 мільйонів доларів на 18,5 року. Відсотки з нього не перевищать середньої ставки Лондонської валютної біржі на один відсоток. Це —ліберально (до п'яти відсотків), якщо не пам'ятати, які надзусилля витрачав уряд для нормалізації розрахунків на оптовому ринку електроенергії. Може статися, що закривши ЧАЕС і не усунувши шалений опір реформам уряду, Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» (відповідач за кредитною угодою) матиме серйозні проблеми з виконанням своїх боргових зобов'язань.

Це чудово розуміють кредитори. Недарма вони вимагають щодо цього письмових гарантій, обумовлюють терміни переведення грошей відновленням кредитування України з боку МВФ, наполягають на офіційному підтвердженні закриття усіх чотирьох блоків ЧАЕС.

Уряд непокоїть не це, а нестабільність економіки, і зокрема — енергетики. Те, що пан Бастін розуміє під такими дефініціями, як покращення ядерної безпеки або підвищення ефективності електроенергетики, без чого відтепер ніяк не обійтися. Але навряд чи європеєць зрозуміє, що більше за стихійне лихо урядові дошкуляє саме протидія добре організованих і достатньо впливових сил на енергоринку. І він, уряд, ніяк не збагне, чому зі стихією не можна боротися адміністративно-вольовими методами, а з опонентами схваленого Президентом курсу — ліберально-ринковими.

І добре, що на роздуми часу не лишилося. Через день закриємо ЧАЕС, то часу стане ще менше.

Не стало б менше грошей. Вони будуть нам потрібні для реалізації інвестиційної програми «Енергоатома». З огляду на її важливість і вартість — 1480,6 мільйона доларів — вона таки заслуговує називатися народним проектом віку. Бо почалося у 1986 році з народних страждань. І закінчується в 2000 році народною тривогою за соціальні наслідки від закриття ЧАЕС. Міністр соціальної політики та праці Іван Сахань оцінює ці наслідки у 1,6 мільярда гривень. Тим часом закриття ЧАЕС обіцяє 5,1 тисячі безробітних. Скромність — чеснота наших міністрів.

Сергій ВЛАД.

Нові пропозиції напередодні Нового року

Відома київська компанія «Юнітрейд» відкрила сучасний салон-магазин на вулиці Горького, 116, в якому представлено традиційний для неї асортимент товарів: засоби телекомунікації та стільникового зв'язку, комп'ютерна і офісна техніка, засоби мультимедіа.

У цьому магазині матиме свій подальший розвиток програма з кредитування покупців, яка вже добре себе зарекомендувала. Численні клієнти компанії уже оцінили цю вигідну й зручну послугу, коли товари можна придбати за чверть їхньої вартості й протягом 12 місяців сплачувати решту суми.

За словами директора мережі магазинів «Юнітрейд» Геннадія Вербиленка, це також ексклюзивний магазин з просування послуг оператора стільникового зв'язку «Київстар GSM». Лише тут до кінця грудня нові абоненти отримають 50-відсоткову знижку на абоплату, цілодобовий тариф 0,25 USD за хвилину до першого травня 2001 року і різдвяні подарунки від компанії.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

Рецепт проти кризи

Форум учених, який відбувся у найбільшому недержавному вузі України — Міжрегіональній академії управління персоналом (МАУП), запропонував програму подолання кризових явищ в економіці.

Один із її центральних пунктів — перенавчання керівних кадрів та підготовка сучасних кризис-менеджерів на базі провідних вищих закладів освіти держави. Саме в цьому бачать рецепт успіху реформ учасники міжрегіональної науково-практичної конференції **«Антикризове управління підприємством: проблеми і шляхи вирішення в умовах України»**, яка відбулася наприкінці листопада у Києві.

Організаторами форуму виступили міжнародна громадська організація **Міжнародна Кадрова Академія (МКА) та Міжрегіональна академія управління персоналом (МАУП).** Цей захід вони проводили спільно з Радою з вивчення продуктивних сил України Національної Академії наук України та Головним управлінням промисловості, транспорту та зв'язку міськдержадміністрації Києва.

За підрахунками учасників форуму, державі потрібно принаймні близько 3500 спеціалістів, які мають володіти сучасними методами і технологіями управління. Вирішено запропонувати Верховній Раді, урядові та Мінекономіки України затвердити **Програму підготовки кризис-менеджерів** і механізм її реалізації через систему навчальних закладів у співпраці з підприємствами.

Базовим навчальним закладом запропоновано зробити Міжрегіональну академію управління персоналом.

«Флоутек» не проведеш

На комбінаті «Запоріжсталь» впроваджено нову електронну систему обліку спожитого природного газу «Флоутек», що відповідає міжнародним стандартам. З 1 листопада підприємство розраховується з газовиками відповідно до її показань. Вони за попередній місяць виявилися на 1,3 мільйона кубометрів менші за заявлені Запорізьким управлінням магістральних газопроводів. Комбінат зекономив 78 тисяч доларів, що майже окупило затрати на впровадження системи обліку.

Олександр АБЛІЦОВ.

У номер

Головний інструмент влади — не кошти, а спілкування

Для 38-річного Романа Ткача, голови Тисменицької райдержадміністрації, депутата Івано-Франківської обласної ради, позиція невтручання — неприйнятна. Адже тоді промисловий район залишався б бідним родичем в області.

— Скажімо, розташовані в районі цементно-шиферний завод, завод тонкого органічного синтезу (нині — ВАТ «Барва») й інші потужні підприємства були зареєстровані в Івано-Франківську, — каже Роман Ткач. — Тут займали величезні площі, а там — платили податки. Ми звернулися до арбітражного суду з позовом про перереєстрацію підприємств і домоглися позитивного рішення. Тепер «Івано-Франківськцемент» та «Барва» забезпечують 75 відсотків районного бюджету, і ми не стоїмо з простягненою рукою перед областю.

— Тому логічно припустити, що проблем із наповненням бюджету у вас немає...

— На 1 листопада цього року в районі було зібрано 17 млн. 219 тис. гривень податків. Але за нинішнього формування бюджету згори донизу ми залишаємося вимушено дотаційним районом. Одержали 4 млн. 811 тис. гривень дотації, хоча можемо самі утримувати і соціальну сферу, і пенсіонерів. Такі парадокси бюджетного процесу...

— Ці парадокси паралізували багатьох керівників. Ви ж стукаєте в двері — і вам відчиняють. Яким «інструментом» влади ви послуговуєтеся?

— Спілкування! Колись я думав, що головний інструмент влади — це кошти, які розв'язують усі проблеми. Три роки тому мені дали урок учителі. У районі були проблеми з виплатою зарплат, і кілька сотень учителів зібралися на бурхливу розмову з владою. Я йшов на зустріч з наміром пояснити за п'ять хвилин, що грошей немає, а тому нема про що говорити. Але після кількагодинної розмови я відчув, що ми — по один бік барикади. Враз нічого не змінилося, але багато емоцій вляглося. Бо проблеми вчителів не зводилися лише до грошей. Багато їх працювало в селі, а проживало в місті. Тож вони хотіли мати землю, щоб їм допомогли зорати городи. У такий спосіб підтримати вчителів нам було під силу. Щороку до Дня вчителя знаходимо й кошти, щоб вручити їх педагогам-пенсіонерам.

Саме спілкування, як інструмент влади, допомогло погасити і міжконфесійний конфлікт. Пригадую, в одному селі релігійні фанатики зачинилися на дві доби в церкві разом із дітьми. Вплинуло лише терпляче вмовляння, діалог.

— На ваш погляд, за нинішніх складних соціально-економічних умов влада спроможна впливати на суспільну свідомість?

— Так, якщо сама влада — у конкретних особах — є моральною. Я виріс у селі Ямниці, у 1990-му мене обрали головою сільради, мешкаю тут і нині. Кожний мене знає і будь-хто може звернутися і рано-вранці, і пізно ввечері. А спробуй не приділи комусь уваги, одразу скажуть матері: «Ваш Ромко щось зазнаватися почав...» Наша районна влада всіляко підтримує паростки національної свідомості, бо саме з них розпочинається український господар. До прикладу, двічі проводили дитячі турніри з боксу імені В'ячеслава Чорновола. Отже, наш дитячий бокс має політичне забарвлення. Перший турнір провели у маленькому селі Козино за ініціативи голови сільради. Кілька ентузіастів обладнали з нічого ринг у клубі й почали тренувати дітей. На наступний, організований районною владою, турнір приїхали діти з восьми областей. Нині прагнемо, щоб турнірові надали статус кваліфікаційного.

Уже п'ять років проводимо в себе міжобласний дитячий хоровий турнір "Весняні голоси". Районна влада допомогла юній співачці Ірині Лончиній із села Побережжя взяти участь у конкурсі «Зірки, на сцену» на УТ-1. Діти в Києві нахвалилися «патронатом»: одного підтримує Пономарьов, іншого — Ротару... «А хто за тобою стоїть?» — запитали єдину сільську дівчину. «Районна влада!» — з гідністю відповіла вона.

Розмовляла Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Івано-Франківська область.

Як живе українське село

Такі ми вже люди: коли чуємо на свою адресу якусь критику, то вважаємо, що справді робимо щось не так. Ось і в сільському господарстві. Наприкінці 90-х років ми досягли грандіозних показників в рослинництві, виробляючи більш ніж інші європейські країни зерна, соняшнику, цукру та олії на душу населення, мали одні із кращих показників виробництва м'яса, молока, овочів. Однак покірливо погодились «реформувати» наше село.

Реформування чи пограбування?

Результативність реформ особливо видно зі становища у тваринництві. За десять років із 25 млн. голів великої рогатої худоби залишилося 10 млн., удвічі скоротилася кількість свиней, в 4,7 разу — овець і кіз, в 10 разів — птиці. Такий стан закономірно відбився на рівні споживання тваринницьких продуктів. У середньому одна людина нині споживає за рік 215 кг молока, 33 кг м'яса, 160 яєць, що удвічі менше, ніж десять років тому. Але якщо зважити, що сьогодні значний прошарок громадян, особливо молоді, пенсіонери, забули про м'ясо і масло, то відкривається жахлива картина білкового голоду в Україні. Адже не випадково більш як дві третини школярів хворі, а до війська може йти служити лише кожен четвертий юнак. Ситуація з тваринництвом не буде ближчим часом поліпшуватися, бо на зиму кормів заготовлено лише половину від потреби, а на Херсонщині — лише чверть. Проте, судячи із заяв керівників держави, в нас на селі все «о'кей»! Наступного року хочуть 6 млн. тонн зерна експортувати. Робити оптимістичні заяви наша влада любить. І аргументи в них нібито є. Пишаються створенням замість ненависних декому колгоспів і радгоспів майже 14 тисяч приватних господарських структур. Перемогою вважають те, що більш як 5,6 млн. селян здали свої паї в оренду, а 300 тисяч — оформили їх у власність. Мало того, знайшли в закутках дірявих комірчин зростання сільськогосподарського виробництва аж на... 1,2 відсотка. І Президент заявляє, що люди радо вітають ці реформи. Це зовсім не так. Бо змучені більш ніж п'ятирічною несплатою зарплати, суцільними злиднями селяни не мали іншого виходу, як хапатися за соломинку і брати участь у паюванні земель та майна.

З поганої вівці хоч вовни жмут

Та придивімося прискіпливо, як це все відбувалося і відбувається. По-перше, десятки, сотні людей не потрапили у списки на паювання, в більшості випадків поза паюванням залишили працівників соціальної сфери. По-друге, за кожної чергової реорганізації вартість і кількість майна в господарствах набагато зменшувалась, тіснішали лави тих, хто безконтрольно оцінював добро і розтягував його для себе і своїх родичів. Гірко писати, але незрозуміло чому люди мовчали. Адже всі договори купівлі-продажу потрібно було затверджувати на загальних зборах.

На Херсонщині є кілька яскравих прикладів безглуздості реформ. Господарства, які мають найліпші показники, — держгосп «Асканійський» та Каховський держгосп-технікум. Чому? Бо вони не реформувались, але живуть за ринковими законами.

Влада відверто підштовхує колишніх керівників господарств до того, щоб вони ставали одноосібними господарями. Без страху вводить недолугі механізми продажу, дарування, застави, обміну землі. Диспаритет цін, монополія приватних ділків на енергоресурси, їх контроль за експортно-імпортними операціями, безконтрольність за банківським капіталом, домінування в цих процесах західних підприємців неминуче призведуть до перетікання капіталів, землі і власності до рук іноземних спритників. Не випадково ж країни «великої сімки» вже таємно розділили територію України, її казкові грунти між п'ятьма країнами світу.

Про тотальне потепління та зрошення

Весь світ переймається проблемами тотального потепління. Міжнародні організації шукають шляхи виходу з біди, що насувається. А що Україна, Таврійський край, Крим, Одеса?

Відомо, що південь України перебуває в зоні ризикованого землеробства. Щорічні 300 — 400 мм опадів, які випадають вкрай нерівномірно, традиційні суховії змушують аграрників серйозно задуматися над розв'язанням цієї проблеми. Нині в Україні ніхто, як кажуть, за холодну воду ще й не брався. Міністерство екології, вся аграрна наука поки що мовчать... Та й до порад вчених ніхто не прислухається. Впровадження нових технологій, сортів годі чекати.

Трагічно те, що поряд із закономірним старінням зрошувальних систем, повним ігноруванням державою цього важливого засобу підвищення продуктивності землі настала чорна пора земельного реформування, розпаювання земель зрошувальних систем. Найбільша і найдосконаліша в Європі Каховська зрошувальна система кинута напризволяще. Уряд проштовхує рішення про повну передачу на місця оплати за електроенергію, утримання зрошення. Гірко те, що сама ідея використання дніпровської води відходить в нікуди. При розпаюванні земель селяни відмовляються від зрошуваних площ, бо їх вартість удвічі-втричі вища, ніж неполивних земель. До чого це призведе, спрогнозувати неважко. Для Херсонщини, як і для інших областей Півдня, це закінчиться згортанням аграрного сектора, різким зменшенням сільськогосподарської продукції, збезлюдненням сіл.

Що робити — відомо і вченим, і практикам. Є держкомітет з водного господарства, є Національна аграрна академія, є Мінагропром, є закони «Про меліорацію», «Про насінництво», Земельний кодекс. Є сотні, тисячі розумних агрономів, меліораторів, механізаторів. Але чому все робиться всупереч здоровому глузду, чому ми руйнуємо надбане, відповісти важко.

Де брати хліб на селі?

У наших таврійських степах, здавалося, є все: і добра земля, і золоті роботящі люди. Та чомусь у багатьох селах нікому спекти хліба. От і возять його селами спритні підприємці із навколишніх міст.

Або спостерігаємо ще й таке. З одного доброго господарства зробили кілька дрібних господарств-жебраків. Пекарня потрапила до рук одного хазяїна. І він, щоб земельні паї здавали лише йому, заявляє: хліб будуть продавати тільки тим, хто здав ці паї саме йому. А люди у цьому селі десятиліттями звикли здавати зерно в господарство і отримувати свіжий хліб. Тепер — зась! Півсела — з хлібом, а половина — залишається без нього. Аналогічна ситуація з водою. І нікого не цікавить, що майнові паї лишаються не поділеними, що і пекарня, водогін — це частково власність і тих, кому хліб, воду не дають, часто заслужених ветеранів, які будували ці споруди, придбавали оснащення. Новий хазяїн сказав: не дам хліба! Ось і все! Ні сільрада, ні адміністрація йому не указ.

Як бути людям в цій ситуації? Як діяти?

Передусім потрібно розібратися із власністю господарств. Доцільно було б (якщо господарств у селі кілька), щоб власники майнових паїв домовились і пекарню передали сільраді, яка б для всіх людей (за допомогою створення малого підприємства, комунгоспу чи ін.) організувала випічку хліба для всіх жителів без винятку за однаковою ціною.

Є й простіший вихід. Місцевим органам влади, керуючись антимонопольним законодавством, Законом «Про ціни та ціноутворення» через податкову адміністрацію зробити єдину калькуляцію вартості хліба, обмежити рентабельність, передбачивши, що працівники господарства, якому належить пекарня, платять за хліб в рахунок зарплати, а ті, хто не є членами цього підприємства, платять за хліб такі само суми, але живими грошима. Райдержадміністрації, райради мусять підготувати спеціальні рішення, жорстко питати з тих, хто хоче наживатися на людському горі. Аналогічний підхід мусить бути і в разі визначення ціни за воду, корми, вивіз сміття тощо.

Доля малих сіл

Забутими і нікому не потрібними стали малі села, колишні відділення великих господарств. Нині колгоспів та радгоспів не стало. Сільради собі ради не дадуть, райдержадміністрації іншими проблемами переймаються. Отож і доживають тихо віку такі села.

То який вихід, що діяти? Досвід багатьох: порятунок потопаючих справа рук самих потопаючих. У більшості сіл громади створили сільські комітети самоуправління, обрали голів. Потрібно обрати від 5 — 10 дворів одного уповноваженого комітету, а також старосту чи голову села, затвердити склад комітету і старосту рішенням відповідної сесії сільради, делегувати їм частину повноважень голови сільради, надати в розпорядження частину коштів сільського бюджету. Досвід такий уже є, законодавча база — також, про що йдеться в законі про місцеве самоврядування. Ну і, звичайно, слід тиснути на виконавчу владу, щоб вона займалася такими селами, планувала кошти на їх підтримку, не закривала школи, клуби, дитсадки. В договорах оренди, у статутах новостворених господарств слід передбачувати участь нових господарств у благоустрої сіл, утриманні соціальної бази. Особлива відповідальність мусить лягати на депутатів сільських та районних рад від цих сіл. Вони зобов'язані не мовчати, а свідомо відстоювати проблеми своїх знедолених виборців. Слід ініціювати на сесіях обласних рад розгляд питання про долю цих малих сіл. У бюджетах усіх рівнів, і державному зокрема, слід передбачити кошти на підтримку малих сіл. Нам гуртом потрібно їх рятувати.

Який вихід із ситуації?

Очікуване «реформаторами» зростання виробництва внаслідок реформ, розпаювання земель, роздачі її людям не спостерігається в Україні. Цього і не буде. Натомість загострилися споживацькі настрої. Багато селян на зустрічах із депутатами запитують, чому їм так мало виділили на пай збіжжя чи грошей. Рідко хто запитує, як організувати виробництво, як підвищити урожай та надої. Питання одне: чому мало дали орендної плати. Згадую, як один сивочолий селянин під час останньої зустрічі не витримав і заявив: хіба хто жив коли з оренди земельного паю, з земельної ренти?! Живуть хлібороби із праці на землі, а не чекають манни небесної, мовляв, прийде новітній господар та й нагодує усіх. Не щасні «пайові» півтонни зерна та зерновідходів не врятують селянина. За часів радянської влади хлібороби в моєму, Нижньосірогозькому, та інших районах Херсонщини, крім доброї зарплати, отримували ще й по 10 — 15 тонн зерна, 1 — 2 тонни соняшнику. Отож на часі відновлення крупнотоварного виробництва, а не пошук химерного дрібного власника. Бо живуть селяни з праці, а не з очікування дива.

Бачу вихід з кризи в рішучій позиції селян до державної політики на селі. Слід менше слухати кабінетних реформаторів. Не педалювати процеси розпорошення землі, майна. Адже є нормальні закони «Про колективне сільськогосподарське підприємство», «Про кооперацію», «Про селянське (фермерське) господарство». В їх рамках і слід будувати свою діяльність. Насамперед потрібно припинити плачі та шукання правди нагорі. Ми мусимо, якщо вже підштовхують віз приватизації, перехопити ініціативу. Об'єднуватися в господарські товариства, створювати кооперативи, товариства з обмеженою відповідальністю. Але намагатися, щоб число засновників було ширшим, щоб спеціалісти, усі працівники могли впливати на стан справ у господарстві. Особлива увага підбору голів господарств. На часі масовий юридичний всеобуч селян. Люди мусять знати свої права і обов'язки, вміти їх захищати.

Добре було б, щоб сільські проблеми стали предметом обговорення на селянських толоках, зборах у кожному селі, районі, області. Потрібен масовий селянський рух за права тих, хто працює на землі.

Станіслав НІКОЛАЄНКО,
народний депутат України.

Бюджет-2001: ознаки зростання

Верховна Рада 7 грудня у третьому читанні остаточно прийняла державний бюджет на 2001 рік. Цю подію коментує народний депутат України, керівник депутатської групи «Трудова Україна» Ігор ШАРОВ.

Успішне завершення бюджетного марафону — насамперед правомірно пов'язане зі здійсненням президентського курсу реформ, діяльністю нинішнього уряду, який, за словами Прем'єр-міністра Віктора Ющенка, у своїй роботі чітко керується позиціями і настановами Президента України Леоніда Кучми. Глава держави постійно тримає руку на пульсі бюджетного процесу, неодноразово зустрічався з представниками парламентської більшості, наголошував, що проблеми, пов'язані з формуванням і затвердженням бюджету, — це велика політика, що ця робота потребує наближення до реальності.

Вчасне опрацювання і схвалення нового бюджету значною мірою завдячує конструктивній діяльності нинішньої більшості у Верховній Раді, налагодженню плідної співпраці між законодавчою і виконавчою гілками влади.

У цьому є і внесок депутатської групи «Трудова Україна», яка з самого початку була серед тих, хто забезпечив створення цієї більшості, дієво підтримує її рішучі кроки, спрямовані на законодавче забезпечення реформ. Цю свою принципову позицію «трудовики» продемонстрували і щодо бюджету-2001. Даючи разом з іншими фракціями більшості зелене світло урядовому бюджетному законопроекту, ми водночас внесли до нього низку конкретних зауважень. Вони були спрямовані на забезпечення реальності бюджету, його збалансованості, бездефіцитності, соціальної спрямованості, розв'язання питань, пов'язаних з перерозподілом коштів по лінії «центр—регіони».

Наша депутатська група, діяльність якої спрямована на відстоювання інтересів людей праці, особливо високо оцінює досягнуту чітку зорієнтованість бюджету на розв'язання соціальних потреб.

Водночас у ході бюджетного процесу ми докладали зусиль до того, щоб передбачений рівень доходів не тільки давав можливість розв'язувати соціальні проблеми, а й забезпечував економічний розвиток. І остаточні параметри бюджету дають підставу сподіватися, що він сприятиме сталому зростанню економіки і соціального добробуту населення в наступному році.

Звичайно, схвалений бюджет не розв'язує всіх проблем. Але він створює базу для змін, які можуть сприяти розв'язанню їх у майбутньому. Зокрема, щоб зростала тенденція посилення соціального захисту, треба забезпечити реальні зміни у виробничих секторах економіки. Саме так ставить питання Президент України. Під час зустрічі з керівниками депутатських груп і фракцій, які представляють парламентську більшість, глава держави вказав, зокрема, на необхідність максимального забезпечення державної підтримки вугільної галузі. З важливості цього виходила і депутатська група «Трудова Україна» під час розгляду бюджету-2001. Зустрівшись у ті дні з керівництвом Міністерства палива та енергетики України і побувавши на Луганщині, представники групи перейнялися труднощами цієї важливої галузі.

Під час розгляду бюджету ми в «Трудовій Україні» глибше замислилися над необхідністю розробки нового податкового законодавства. Про це йшлося на зустрічі депутатської групи «Трудова Україна» та керівництва Державної податкової адміністрації України.

Оскільки уряд не мав можливості сформувати бюджет на новій податковій основі, якої просто поки що немає, «трудовики» наполягали на тому, щоб до головного кошторису держави на наступний рік увійшли хоча б окремі податкові новації, зокрема про лібералізацію деяких ставок податків. Ми і надалі триматимемо в центрі уваги питання взаємозв'язку оподаткування і бюджету, з огляду на те, що створення ефективної податкової системи є однією з найактуальніших проблем у забезпеченні ринкових перетворень, економічного зростання.

Отже, бюджет-2001 парламентом схвалено в цілому. Звичайно, не всі залишилися задоволеними. Висловлювалися критичні зауваження, що бюджет з незниженими податками, непроведеною індексацією пенсій і зарплат бюджетникам не розв'язує проблеми поліпшення життя людей. Адже в нинішньому році ціни підвищилися, а зарплата залишилася тією самою. Однак не можна не враховувати, що економіка України все ще перебуває у кризовому стані, є лише перші ознаки її зростання. Тож чи можна говорити за цих умов про ідеальний бюджет, про такі його показники, які задовольняли б усіх? Навіть ті з них, що уже визначені бюджетом, як то кажуть, на межі можливого. Отже, не треба вимагати того, що є нереальним. Це стосується і питання взаємозв'язку бюджету і оподаткування. Президент України не раз наголошував на необхідності ув'язки бюджету з податковими змінами. Посилаючись на ці відомі заяви глави держави, за прийняття бюджету тільки на новій податковій основі особливо активно наполягала депутатська група «Яблуко», що входить до парламентської більшості.

Але склалося так, що самі депутати не встигли прийняти новий Податковий кодекс чи внести істотні зміни до чинного податкового законодавства до прийняття бюджету-2001. Ми бачимо, що, зі свого боку, Л. Кучма враховує ці реалії, з розумінням ставиться до ситуації, що склалася. А тому цілком упевнені, що основний фінансовий документ 2001 року вже найближчим часом буде підписаний главою держави і набере законної чинності.

Після важкої місії — на Батьківщину?

Польський єпископат не спростовує, але і не підтверджує чутки про черговий візит Папи Римського до Польщі. На свою Батьківщину він приїде по звершенні поїздки до України, щоб відпочити після «важкої місії», так писала газета «Жиче» з посиланням на інформоване джерело у вищих церковних колах Польщі.

Очікується, що Папа Римський зупиниться в Кракові, а його візит матиме приватний характер. Водночас представник польського єпископату Войцех Стоклоса припускає, що Іоанн Павло II проведе у Кракові богослужіння. Річ у тім, що під час попереднього візиту до Польщі влітку минулого року понтифік через застуду не зміг взяти участь у богослужінні в Кракові, де на нього очікували сотні тисяч віруючих. Папа Римський не любить залишатися в боргу і намагатиметься винагородити терпіння краків'ян, які його зачекалися, пише газета.

Фото АП.

Пошуки туалету у Франкфурті завершилися... в Москві

«Рекорд» героя фільму «З легким паром...» побили двоє німецьких громадян. Добряче напідпитку, вони, блукаючи в пошуках туалету в аеропорті у Франкфурті-на-Майні, випадково опинилися в спеціальному автобусі, який доставив до літака, що прямував до російської столиці.

Опинившись на борту літака, хлопці присіли в кінці салону, мабуть, вирішивши перепочити... Прилетівши до Москви, «мандрівники» протверезіли й усвідомили, що в них немає паспортів з російською візою. Правоохоронні органи Росії відправили німців найближчим рейсом назад до Франкфурта, де їм висунули обвинувачення в дрібному хуліганстві. Найцікавіше, що ці громадяни взагалі не збиралися нікуди летіти. Вони прибули до аеропорту для участі в конференції. І, очікуючи її початку, вирішили трішки «розслабитися». Згідно із заявою офіційного представника компанії «Люфтганза» молоді люди не могли потрапити на борт літака, уникнувши відповідної перевірки служби безпеки. Він, представник, не розуміє, як таке взагалі могло статися. Горемандрівники допомогти йому, на жаль, не можуть, бо нічого не пам'ятають.

Олег ДЕНИСОВ.

Вісті з діаспори

«Ми діти твої, Україно!»

В Естонії вже розпочалися заходи, присвячені десятій річниці проголошення незалежності України. Нещодавно в місті Сілламяє відбулися Дні української культури «Ми діти твої, Україно», організовані українським земляцтвом Сілламяє «Водограй» за участі Посольства України. Також у заході взяли участь організації з Таллінна, Пярну, Нарви, Маарду та інших міст.

Але організатори не передбачали такої зацікавленості до цієї події, тому довелося терміново шукати зайві стільці: зал сілламяеського Центру культури був переповнений. Прийшли помічник міністра у справах народонаселення Естонії, працівники міської управи Сілламяє, члени «круглого столу національних меншин» при президентові країни. Після відкриття виставки та виступу посла України Миколи Макаревича розпочався великий концерт за участю українських колективів — «Мрія», «Просвіта», «Водограй», «Журба», «Відлуння», дитячого танцювального колективу «Колор» тощо. А завершився день «Українськими вечорницями».

Наступного дня у приміщенні «Української хати» відбувся семінар «Українські недільні школи в Естонії». А працівники Посольства України упродовж двох днів здійснювали в «Українській хаті» консульське обслуговування мешканців регіону.

Проведення Днів української культури в Сілламяє було підтримано Інтеграційним фондом Естонії, міністерством культури, міською управою.

Володимир СТРОЙ.

У поїзді Київ—Мінськ гривні — не гроші

Ну, як там у Білорусі? Це запитання переслідувало мене ще протягом кількох днів після повернення з Мінська, де відбувався саміт СНД. Порадувати колег і знайомих тим, що у нас тут рай земний порівняно з Мінськом, я, на жаль, не могла. Мої нотатки — це, безперечно, суб'єктивна думка, що ґрунтується на розповідях місцевих мешканців і кількох днях перебування у столиці Білорусі.

«Ти ще не відчула депресію? Невже не відчуваєш, як Мінськ тисне на мізки своєю вбогістю й сірістю? — поцікавився мій білоруський колега. — Втім, тут треба пожити, щоб це відчути». Я крутила головою в усі боки, намагаючись на повні груди вдихнути «похмуре» мінське повітря, та нічого не виходило. Всі мої намагання знайти підтвердження київським міфам про те, що люди тут замкнулися і озлобилися, а життя зупинилося десь на початку дев'яностих, зазнавали фіаско. Не можу сказати, що навколо бачила самі лише щасливі й усміхнені обличчя, але таких облич я не бачу і в Києві. Обшарпані мінські будинки і загиджені під'їзди, жахливі дороги й хідники, вулична грязюка нічим не відрізняються від наших, київських. Ну, а цілковита відсутність упевненості не тільки у завтрашньому, а й у сьогоднішньому дні, гадаю, ріднить нині всіх східних слов'ян. Включаючи й тих братів, котрі незабаром знову прокидатимуться під гімн Радянського Союзу.

Можливо, трохи менше, ніж у Києві, на мінських вулицях реклами і великих дорогих бутиків. Впадають в око гасла про те, що подвиг народу житиме у віках. Та, гадаємо, скоро й їх замінять щити з кока-колою чи памперсами. От чого не бачила, то це магазинів-салонів з продажу автомобілів. А ще впадає в око безліч старих «Москвичів» і «Запорожців», роздовбаних іномарок. «Що ти хочеш, адже у вас якийсь час було заборонено ввезення автомотлоху. А тут такі страховиська їздять! До речі, часто розвалюються просто на дорогах», — пояснив мій песимістично налаштований місцевий гід.

Тепер про те, що цікавило всіх без винятку, — магазини. У мінських магазинах ще немає тієї європейської стерильності і краси, якої не так давно добилися київські супермаркети. Однак асортимент у них анітрохи не поступається київському. З тією різницею, що польську й турецьку продукцію (ті самі чіпси, горішки, каву) тут замінюють російські товари. Зовнішній вигляд більшості ковбас та іншої м'ясної продукції далеко не найкращий. Мою думку про те, що малоапетитні зовні продукти — лежалий товар, було однозначно спростовано: все свіже. Просто якість невисока... «Приміром, купуєш ковбасу, розрізав — ніби нічого, а вранці дістав з холодильника, а зріз — зелений».

Щодо цін, то хліб, молоко і горілка не набагато дешевші, ніж у нас (перед поїздкою мені казали, що, мовляв, усі ці продукти коштують копійки, щоб народ не нервував). Для особливо цікавих наведу ціни мінського Комаровського ринку. До речі, на ринку більшість продуктів коштує дешевше, ніж у магазинах. Отже, картопля — 80—200 білоруських рублів, що становить приблизно від 50 копійок до гривні (далі я перевела рублі на гривні), буряки — 60—80 копійок, капуста — від 50 копійок до гривні, яблука — 75 копійок—5 грн., лимони — 4—5 грн., апельсини — 4—4,5 грн., банани — 2,5—3 грн., майонез — 0,8—1,2, олія — 8,5—10, масло вершкове — 8,5—9 грн., сметана — 4,5—5,5 грн., борошно — 1,5—2 грн., цукор — 2,5—3,5 грн., яловичина — 7,5—18 грн., телятина — 8—19 грн., свинина — 8,5—19 грн., кури — 7—20 грн., сосиски — 6—12 грн., ковбаса варена — 8,5—12 грн., яйця — 1,8—2,5 грн.

Набагато дорожчі, ніж у нас, промтовари. Приміром, така дрібничка, як модна «наворочена» резинка для волосся, котра в Києві коштує 5 гривень, у Мінську тягне на 8 доларів. Книги коштують приблизно так само.

Черг у Мінську в магазинах немає. Кажуть, давкотня і буча трапляються, коли викидають щось дуже дешеве. Існують лише черги до обмінних пунктів валют: дуже важко тут обміняти білоруські рублі на «зелені».

До речі, про рублі. Не встигла я сісти у фірмовий поїзд Київ—Мінськ, як від мене зажадали заплатити за постіль білоруськими рублями (у найгіршому разі російськими). На мою пропозицію заплатити все-таки гривнями (бо саме так було видано гроші на відрядження, та й поїзд рушав усе-таки зі столиці України) почула рішучу відмову: «9 листопада вийшла постанова про те, що за всі послуги в нашому поїзді провідники повинні брати лише валюту Білорусі або Росії». На моє запитання, при чому тут Росія і що робити, провідниця відповіла: «Не знаю. Ідіть розбирайтеся з бригадиром поїзда. Може, він вам гривні поміняє, а ні — то в Чернігові по перону ходять валютники — можна поміняти гроші у них». Коли провідниця зрозуміла, що я не збираюся глупої ночі спілкуватися з чернігівськими валютниками, а налаштована познайомитися і з постановою, і з бригадиром, відтанула: «Ой, ну давайте вже ваші гривні. І що я з ними робитиму?..»

У Мінську знайомства з білоруською валютою вже було не уникнути. Те, що все обчислювалося в сотнях і тисячах, — ще півбіди. Крайньою ходять деноміновані і неденоміновані рублі. Це означає, що купюра, на якій написано «1000 рублів», і друга — «1 рубль» — одне й те саме. При цьому 100 рублів — це приблизно наших 50 копійок. Коротше кажучи, всі мої спроби зберегти фасон закінчувалися відчайдушним вивалюванням на прилавок усієї наявної грошової маси. Люб'язні продавці, не мовлячи ні словечка, відбирали належну суму. Я поцікавилася, чи давно ходять мільйони старими і тисячі новими. Виявляється, давно. І вилучати старі нібито вилучають, але цього ніхто не помічає: коли Лукашенкові порадили вимкнути друкарський верстат, він хутенько провів деномінацію. Вийшла така собі валютна хитрість для МВФ і 90 відсотків інфляції для Білорусі. А білоруси знай собі кепкують з приїжджих: «А ми вже звикли до наших грошових пачок».

Звикли вони й до маленьких зарплат. Зарплата в середньому становить 20—30 доларів. Зате пенсії і зарплати, хай маленькі, платять точно в строк.

Ніде я не зіткнулася з черствістю або хамством. Навпаки, скрізь, куди я потрапляла, панувала атмосфера привітності, гостинності і... покори: «Наш президент лише говорити гарно вміє, а нічого для нас не робить. Чим же тут зарадити...», «Ну, а що, хіба є кращий за Лукашенка?», «Від Лукашенка ми хоча б знаємо, чого чекати», «За Лукашенка жити погано, але хоч порядок сякий-такий є. Вулицями вночі ходити нестрашно — ментів у Мінську по два на кожного мешканця», «Зарплати батько обіцяє підвищити», «З бізнесменами він хвацько розбирається...»

А ще Білорусь потерпає від хвороби більшості європейських країн — переважання смертності над народжуваністю: до омріяних владою 10 млн. осіб країна не дотягує.

Чи вірять білоруси у світле майбутнє? А що лишається робити?

Яна СТАДІЛЬНА.

Хроніка. Факти. Події

Белград

Коштуниця визнає автономію Косово

Президент СРЮ Воїслав Коштуниця заявив, що схвалює майбутній статус Косово як автономії у складі Югославії. «Я виступаю за збереження нинішнього статусу Сербії і Чорногорії та за цілковиту автономію Косово у складі Федеральної Республіки Югославія», — сказав Коштуниця.

Сантьяго

Справа Піночета непокоїть чилійців

У Чилі докладають нових зусиль для притягнення до кримінальної відповідальності колишнього військового правителя країни генерала Аугусто Піночета. В понеділок Апеляційний суд постановив анулювати ордер на домашній арешт Піночета. Проте через кілька хвилин після оголошення рішення апеляційного суду адвокати правозахисних груп подали свою апеляцію до Верховного суду Чилі. Очікується, що остаточне рішення буде відомо через два тижні.

Токіо

Фухіморі керував незаконно?

Уряд Японії постановив, що колишній президент Перу Альберто Фухіморі має японське громадянство, отже, може залишатися в країні стільки, скільки захоче, і його не буде видано Перу. Фухіморі прибув до Токіо за кілька днів до своєї вимушеної відставки у результаті великого скандалу, пов'язаного з корупцією. Рішення японського уряду поставить під питання законність 10-річного президентства Фухіморі, бо, як громадянин іншої країни, він не міг висувати свою кандидатуру на найвищу державну посаду в Перу.

В'єнтьян

Схід — Захід: діалог триває

У столиці Лаосу відкрилася дводенна зустріч міністрів закордонних справ Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) та Європейського союзу. Один із головних пунктів порядку денного зустрічі — ситуація з дотриманням прав людини в Малайзії і М'янмі. Сторони обговорюють також перспективи поглиблення співробітництва між країнами ЄС і АСЕАН.

Прага

У Чехії засуджено видавця

Видавець першого повного перекладу на чеську мову книги Адольфа Гітлера «Майн кампф» Міхал Зітек отримав три роки умовно за пропаганду нацизму. Крім того, він зобов'язаний сплатити штраф розміром 2 мільйони крон. Зітек має намір оскаржити вирок.

Єрусалим

Комісія ООН розпочала роботу

На Близькому Сході розпочала роботу міжнародна комісія, яка розслідує причини нинішньої хвилі насильства, що захлеснула ізраїльтян і палестинців. За період з 3 вересня й донині в близькосхідних сутичках загинуло більш як триста осіб, переважно палестинців. Комісію очолює колишній американський сенатор Джордж Мітчелл. Її переговори з ізраїльськими та палестинськими лідерами відбуваються в обстановці підвищеної політичної активності в Ізраїлі. Водночас Палестина та її союзники в Раді Безпеки ООН домоглися перенесення голосування з питання про введення миротворчих сил у зону палестино-ізраїльського конфлікту. (Раніше Палестина активно виступала за якнайшвидше введення сил ООН на спірні території). Цей крок спричинено політичними маневрами в регіоні, які треба завершити до введення військ.

***На фото АП:** палестинські жінки тужать по загиблих*

За повідомленнями кореспондентів "ГУ" та зарубіжних інформагентств.

Обшарпані мінські будинки нічим не відрізняються від київських

Харківський державний економічний університет — вуз досвіду і практики

Харківському державному економічному університету восени цього року виповнилося 70 років. Тоді, у 1930 році, створення такого вузу було для системи вищої школи України справою новою і складною. Зусиллями професорсько-викладацького складу за роки становлення вдалося перебороти всі труднощі зі створення нового напряму підготовки фахівців з вищою освітою. Сьогодні ХДЕУ — це відомий центр підготовки висококваліфікованих кадрів провідних економічних спеціальностей у Східній Україні з четвертим, найвищим, рівнем державної акредитації, науковим потенціалом учених якого послуговуються відповідні міністерства і відомства України.

Вчені університету беруть участь у проведенні фундаментальних наукових досліджень. Так, за рахунок базового фінансування Міністерства освіти і науки України тільки цього року ученими університету виконано більш як 45 проектів з питань розробки стратегічних альтернатив виходу промислового виробництва з кризи. Крім того, Комітет з питань економічної політики і управління народним господарством Верховної Ради України залучає учених університету для розробок і рецензування проектів оподаткування, приватизації і лізингу. ХДЕУ — один із учасників створення наукової державної програми «Економічні проблеми розвитку державності України». Істотніші результати даних наукових досліджень стали рекомендаційним матеріалом у визначенні соціальних і економічних результатів ефективності спільних підприємств з іноземними інвестиціями.

— Ці розробки передано Верховній Раді, — каже Володимир Пономаренко, ректор Харківського державного економічного університету, — для використання відповідних нормативних документів. Поряд із цим напрямом, учені і фахівці нашого вузу приділяють велику увагу виконанню замовлень підприємств і організацій України. І переконливим аргументом значного наукового потенціалу ХДЕУ є тісні зв'язки вузу з промисловими підприємствами Харківщини. Уже протягом декількох років ми співробітничаємо із ВАТ «Харківський тракторний завод», «Завод ім. Малишева», АТ «Серп і молот», НПО «Турбоатом», АТ «ХЗМЗ», ДП «ХМЗ» «ФЗД», а також із державною податковою інспекцією Харківської області, Харківською облдержадміністрацією, державними органами приватизації.

У науковій перспективі університету — розробка значної кількості нових напрямів, у тому числі актуальних проблем фондового ринку і корпоративного управління на 2000—2004 рр., участь у регіональній комплексній програмі підтримки розвитку малого підприємництва в Харківській області на 2001—2002 рр., удосконалення методів планування діяльності підприємств за умов ринку, теоретичне обгрунтування конкурентної стратегії підприємств тощо.

Університет щорічно протягом останніх п'яти років проводить науково-практичні конференції молодих економістів, у яких бере участь більш як 50 фахівців. Розширюються контакти університету і на міжнародному рівні. Плідний обмін науковими співробітниками ведеться між вітчизняними і закордонними фахівцями економічних вузів Фінляндії, Австрії, Югославії і Великої Британії. У 1999 р. почато спільний проект Харківського державного економічного університету й університету Кзев'єр (США). Плановано створити на базі Харківського вузу магістерські програми підготовки фахівців у області економіки і бізнесу.

— Сьогодні наш університет, — каже Володимир Степанович, — як центр Міністерства освіти і науки України з питань підготовки економічних кадрів може запропонувати вісім факультетів, на яких готують фахівців 14 спеціальностей. При вузі працює підготовче відділення для іноземних громадян. Професорсько-викладацький склад — 455 осіб, серед яких шість академіків, 35 докторів наук, професорів, тобто наш вуз, підводячи підсумки своєї 70-річної історії, має всі підстави претендувати на звання національного й активно брати участь у розв'язанні актуальних проблем трансформаційної економіки незалежної України.

Валентин БЕРДУТА.

Харків.

Оголошення

Закрытое акционерное общество **«Тираж-51»** г. Краматорск сообщает о том, что 27 января 2001 года в 9.00 в помещении, расположенном по адресу: г. Краматорск, ул. Орджоникидзе, 10, корпус 4, состоится общее отчетно-выборное собрание акционеров.

Повестка дня:

1. Отчет правления о результатах работы ЗАО «Тираж-51» за 2000 г.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Утверждение основных направлений деятельности ЗАО «Тираж-51» на 2001 год.
4. Выборы правления общества.
5. Выборы наблюдательного совета общества.
6. Выборы ревизионной комиссии.
7. О создании и деятельности дочерних предприятий ЗАО «Тираж-51».
8. О дивидендах общества.
9. Разное.

Правление.

ВАТ «Костопільський ДБК»

запрошує акціонерів на позачергові збори акціонерів, які відбудуться 16 січня 2001 року об 11.00 за адресою: Рівненська обл. м. Костопіль, вул. Степанська,9, будинок культури домобудівного комбінату.

Порядок денний:

1. Прийняття рішення про реструктуризацію підприємства і затвердження плану реструктуризації. Початок реєстрації о 8.00 год.

Для участі в зборах мати документ, який посвідчує особу та доручення на право голосування уповноваженої особи (для довірений осіб).

Телефон для довідок **(03657) 2-56-31.**

Правління ВАТ

Арбітражним судом Черкаської області (18000 бул. Шевченка,307) порушені наступні справи про банкрутство:

1. № 08/1264 від 29.11.2000 року відносно Золотоніського плодоовочевого консервного заводу м. Золотоноша Черкаської області.;

2. № 08/4129 від 24.11.2000 року відносно Тальнівського КХП м. Тальне Черкаської області код 00952551.

Розпорядником майна призначено Геращенка Анатолія Петровича, що діє на підставі ліцензії № 000294 від 9.03.2000 року. Майнові вимоги кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення за адресою: 18000, м. Черкаси, а/с 912, **Тел.0472-43-10-42.**

Товариство з обмеженою відповідальністю «Такт» оголошує про своє закриття. ЗКПО 30928330. Адреса: м. Київ, вул. Кавказька, 12. Претензії приймаються протягом двох місяців.

Арбитражным судом Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема,157) возбуждено дело № 18/138 б о банкротстве общества с ограниченной ответственностью «Аверс-ООО», код ЕГРПОУ 134896681, т/с 26001301531131 в Проминвестбанке Украины (Киевское отделение в г. Донецке), МФО 334271.

Распорядителем имущества назначена Смирнова Наталья Николаевна, лицензия № 000060.

Заявления кредиторов и санаторов принимаются в месячный срок со дня опубликования объявления.

Оголошення

про проведення тендеру (міжнародних торгів) на передплату іноземної науково-технічної літератури

Національна Бібліотека України ім. В. І. Вернадського оголошує тендер на передплату іноземної науково-технічної літератури на 2000-2001 рік на загальну суму 4 млн. 400 тис. грн.

Умови:

1. Консолідація товару — 2 рази на місяць.
2. Поставки по CIF.
3. Додаткові послуги — електронні версії видань.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лабіринт» повідомляє про припинення своєї діяльності. Претензії приймаються в 2-місячний термін з дня опублікування в газеті.

Згідно постанови від 26.09.2000 за № 4/1016/41, арбітражним судом Чернігівської обл. відкрита ліквідаційна процедура ВАТ «Чернігівгоспттовари», код № 01552925. Ліквідатором призначено Танську Т. Ю., ліцензія № 034 від 21.08.2000 р.

Арбітражним судом Дніпропетровської області порушено справу про визнання банкрутом ТОВ «Дніпроенергокомплект» КОД ЗКПО 22523207. Юридична адреса: м. Дніпродзержинськ, вул. Москворецька, 19. Розрахунковий рахунок 26007161661001 в ДФК «Приватбанк», МФО 305965.

Ухвалою Арбітражного суду Б 26/125-00 від 09.11.2000 р. призначений арбітражний керуючий Петренко Дмитро Анатолійович.

Арбітражний суд Вінницької області за заявою СП «Укрінтерцукор», м. Київ порушив справу № 755/5 про банкрутство ВАТ «Турбівський цукровий завод» (22513, Вінницька область, Липовецький р-н, смт, Турбів, вул. Миру,80, р/р 26007200089002 в АК АПБ «Україна» смт. Липовець, МФО 302162, код 00371831). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Психічна атака на слідчого Бардіяна

Через рік після звільнення суд поновив його на колишній посаді в органах внутрішніх справ. Справедливість перемогла? Цькування унеможливлене?

Резонанс

(Початок на 1-й стор.).

Газета розповідала, як Сергія Федоровича «витискували» з міліцейського відомства: то явно упереджено не переатестувавши слідчого, ще зовсім недавно премійованого на обласному рівні іменним годинником за найкращі професіональні набутки; то настирливо пропонуючи йому самому подати заяву про звільнення; то підсовуючи справи, термін розгляду яких вичерпувався, аби потім мати привід для «оргвисновків»; то направляючи на медогляд для визначення придатності до подальшої служби (а у відомчому медзакладі дали такий висновок, якого забажало начальство); а то й взагалі вдавшись до спроби обманним шляхом запроторити непокірного до психлікарні закритого типу, вже саме перебування в стаціонарі якої засвідчує розумову неповноцінність людини.

А все тому, що С. Бардіян, узявшися за розслідування однієї із справ, пов'язаної з розбійними діяннями групи осіб «кавказької національності», не захотів перекваліфікувати її на таку собі безневинну витівку молодиків, як те йому радив дехто з районних керівників правоохоронних органів, виявив непоступливість та принциповість. До цькування, на жаль, підключилися й посадові особи з УМВС в Одеській області. І от 8 жовтня 1999 року з'являється наказ № 346 начальника цього управління про звільнення С. Ф. Бардіяна з органів внутрішніх справ «через хворобу». Підстава — висновок відомчого медзакладу від... 12 жовтня того ж року. Тобто виданий через чотири дні після появи вищезгаданого наказу. Отака «неупередженість»! «Діагноз», насправді виходить, «підганявся» вже під наказ...

Сергій Бардіян зі свавіллям, учиненим проти нього (а саме так розцінював він усі оті дії), миритися не став. Людина дисциплінована, він звернувся передусім до вищих інстанцій — подав рапорт на ім'я начальника Центральної військово-лікарської комісії МВС України про госпіталізацію в тамтешній медустанові й визначення справжнього стану його здоров'я. Окрім того, добровільно пройшов стаціонарне обстеження в Київській міській клінічній психоневрологічній лікарні № 21 ім. академіка І. П. Павлова. Спираючись на дані обстежень, ЦВЛК МВС України виносить вердикт, протилежний одеському «діагнозу на замовлення»: визнає С. Бардіяна за станом здоров'я цілком придатним для подальшої служби в органах внутрішніх справ.

Думаєте, в УМВС в Одеській області після цього схаменулися й поспішили виправити власну помилку? Тобто скасувати наказ про звільнення за явно неправдивими мотивами? Аж ніяк! Там просто вдали, що нічого особливого не трапилося, й поновлювати на службі «незговірливого» слідчого і не думали. Сергію Бардіяну нічого іншого не залишалось, як звернутися з позовом до суду, — сталося це 13 грудня минулого року.

«Судова епопея» Бардіяна могла б, певно, стати сюжетом до гостродетективної повісті. Ще б пак! Якийсь там районний слідчий у чині капітана сміє подати позов проти — подумати тільки! — могутнього, очолюваного генералами УМВС. Такого в Одесі, здається, ще не було. Не знаємо, чи шокувало це хоча б якоюсь мірою Жовтневий райсуд Одеси (напевне, не дуже, бо з боку С. Бардіяна до нього особливих претензій немає), а от в УМВС шоку, думається, зазнали. Та ще й доволі тривалого: з грудня минулого по травень нинішнього року. Чи, може, то було просто хизування «непідсудного» відомства? В усякому разі, протягом указаного терміну УМВС, незважаючи на офіційні оповіщення, не зважило за потрібне направити до суду свого представника: спочатку — для давання необхідних роз'яснень у зв'язку з позовом, а потім — і на призначені засідання. 18 квітня та 17 травня й власкор «Голосу України» згаяв час — слухання справи відкладалося через нез'явлення представника відповідача. З УМВС тоді лаконічно повідомили: у зв'язку з його (отого представника) службовим відрядженням. Отакої! Клин у відомстві, виявляється, зійшовся на одній-єдиній людині — саме в дні судового засідання їй треба кудись там їхати. І край.

Тільки 8 червня той представник, нарешті, до суду з'явився. Тому, мабуть, що на той час набула чинності нова редакція відповідної статті Цивільного процесуального кодексу України, де чітко сказано: суд у разі повторної неявки представника відповідача в судове засідання вправі розглянути справу за суттю заявленого позову незалежно від причини неявки. Та прийшов отой представник після піврічних зволікань до суду для того, з'ясувалось, аби відкинути претензії позивача, пославшися на... сфабриковані, по суті, результати медогляду у відомчій установі в Одесі від 12 жовтня 1999 року. Які, до речі, ще три з лишком місяці до цього, враховуючи результати медоглядів у Києві, сама регіональна відомча установа вже відмінила. Не відмінили тільки виданий на їх підставі наказ...

Утім, згодом, уже 9 жовтня 2000 року, розібравшись, нарешті, у всьому, його, отой наказ, таки скасував суд. В ухвалі Жовтневого районного суду Одеси, прийнятої на засіданні під головуванням Наталі Ільченко, з цього приводу сказано так:

«Визнати незаконним і відмінити наказ начальника УМВС України в Одеській області № 346 від 8 жовтня 1999 року в частині звільнення Бардіяна С. Ф. з органів внутрішніх справ. Поновити Бардіяна С. Ф. на службі в органах внутрішніх справ у колишній посаді слідчого Балтського РВ УМВС України в Одеській області.

Стягнути з УМВС України в Одеській області на користь Бардіяна С. Ф.: середній заробіток за час вимушеного прогулу за період з 18.10.1999 року по 9.10.2000 року 3590 грн. 95 коп.; 150 грн. 64 коп. на відшкодування матеріальних витрат; судові витрати в сумі 30 грн. 05 коп., а всього — 3771 грн. 64 коп.».

Отже, «психічна атака» на слідчого Бардіяна завершилася цілковитим провалом? Справедливість, законність узяли гору?

Сергій Федорович так оптимістично не налаштований. До того є причини. Його передусім хвилює: чому ніяк, бодай про людське око, не спитали з тих, хто намагався розвалити кримінальну справу про розбійний напад групи молодиків «кавказької національності»? Адже її довели до логічного завершення слідчі з сусіднього Котовського району, повною мірою підтвердивши його, Бардіяна, висновки. Відбувся й суд, і хоча винесену ним міру покарання можна вважати дещо м'якою, та не про те річ. Про цілковиту правоту Бардіяна. І, отже, про неправомірні діяння тих, хто хотів спустити розслідувану ним справу на гальмах та, зіткнувшись з спротивом капітана, розпочав проти нього «психічну атаку». Більшість причетних до цього посадових осіб й понині при погонах та при портфелях. У Балті, в Одесі. Сподіватися на те, що стиль їх роботи докорінно змінився, що вони пробачать С. Бардіяну його непокірність, винесення «сміття» з міліцейської хати, — значить, витати в хмарах...

Дуже хотілося б помилитися в таких песимістичних прогнозах. Та як би там було, а ми й надалі слідкуватимемо за перебігом подій у Балті.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса—Балта.

Фотофакт

Активно діє у Запоріжжі Центр споживчих експертиз. Його фахівці постійно досліджують товари широкого вжитку, а результат оприлюднюють у пресі. Це стає добрим орієнтиром для покупця.

На знімку: експерт Каріна Багдасарова досліджує кетчупи, представлені на українському ринку.

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

Зрозуміти можна, виправдати — навряд

За даними статистики, у першому півріччі в Луганській області видобуто близько 11,2 млн. тонн вугілля. Це на 10,2 відсотка більше, ніж за аналогічний період минулого року. І все-таки доводиться сумніватися в достовірності наведених цифр.

Картина вимальовується така. За плану 1,5 тис. тонн енергетичного вугілля шахта видобуває лише 1 тис. А у звітах вказує плановий видобуток. Тонни, яких не вистачає, компенсують шламами, гірською породою і навіть сміттям, аж до тирси. Відомі випадки, коли на електростанції прибували вагони, майже повністю завантажені пустою породою, на 30—50 сантиметрів притрушеною зверху справжнім паливом.

Втрачають усі. Шахтарі сидять без грошей, бо зі сміття електроенергію не виробиш. Енергетики перевитрачають мазут і газ. Зростає, зрозуміло, собівартість теплових кілокалорій і кіловат-годин, що їх виробляють електростанції. По-третє, природний газ, як відомо, є для України стратегічною сировиною і закуповується в Росії за валюту.

І все-таки, хоч як дивно це здається, конфлікти з електростанціями з приводу одержання ними сміття замість вугілля найчастіше закінчуються мирно. Чому — це окрема розмова. Махінаціями вугільників управління СБУ в Луганській області вже зацікавилось. За словами начальника підрозділу контррозвідувального захисту економіки Сергія Устименка, зображену схему застосовують і в тих випадках, коли керівники для своїх вугільних підприємств хочуть одержати підтримку з держбюджету, але права на це не мають. Скажімо, шахта працює на 30—50 відсотків своєї потужності, а людей задіяно — як начебто вона працює на всі 100. Роблять такі приписки заради того, щоб отримати гроші на виплату зарплат, відпускних, регресних тощо. Чи діляться вугільники при цьому бюджетними грошима з енергетиками? За наших часів — усе можливо...

Втім, вугільна промисловість грішила приписками завжди, та нинішні їх масштаби просто вражають. Є тут, щоправда, один нюанс. Якщо раніше мотивом фальсифікації даних було переважно бажання нечесно зароблені гроші покласти у власну кишеню, то сьогодні вугільники часто-густо зважуються на приписки або, так би мовити, товарну фальсифікацію заради підтримання роботоздатності шахти. Та країні від того не легше. Гірників можна зрозуміти. Їх загнано в глухий кут неплатежами й нездійсненними плановими зобов'язаннями. Однак, висмикуючи з бюджету незароблені гроші, шахтарі, по суті, обкрадають самі себе, свої сім'ї. А ще — ту частину населення, котру прийнято називати бюджетниками. Тому зрозуміти можна, виправдати — ні.

До речі, за приписками у вугільній галузі вже порушено першу кримінальну справу, у якій проходять четверо службових осіб, у тому числі й перші керівники шахт.

Алла АНТИПОВА.

Спонсор «ГУ»

Лікування ускладнень цукрового діабету без ліків — реальність!

Ні ліквідація недостачі інсуліну, ні нормалізація рівня цукру в крові з допомогою таблетованих засобів не розв'язують проблеми цукрового діабету як патологічного процесу. Велике значення для хворого має попередження пошкодження артеріальних судин, атеросклеротичних змін, закупорювання капілярів.

Останнім часом особлива увага приділяється розвиткові немедикаментозних методів лікування. Таке лікування — лікування без побочних ефектів пропонують лікарі з медичного центру «ІТОМед-Сервіс», який розташований у Києві на Подолі. Київські вчені створили унікальний медичний комплекс, принцип роботи якого — комп'ютерна пневмовакуумтерапія. Він дуже ефективний під час лікування багатьох захворювань, пов'язаних з порушенням кровообігу на капілярному рівні. При діабеті цей процес порушується, підвищується в'язкість крові, на судинах відкладаються холестеринові бляшки, і це призводить до звуження судин периферії з накопиченням шлаків та продуктів розпаду в тканинах тіла. Сам організм вивести їх не в змозі. Введення лікарських препаратів, дія яких, здебільшого, — на рівні великих і середніх судин, є способом пасивного «очищення організму».

До речі, деякі ліки викликають алергію, і не всі хворі на цукровий діабет можуть їх приймати через порушення функцій печінки. Дія одного сеансу комп'ютерної пневмовакуумтерапії аналогічна тривалому фізичному навантаженню, під час якого глікоген, що міститься в м'язах, цілком згоряє (окисляється), рівень цукру в крові падає, що дає змогу зменшити дозу інсуліну. У хворих, які вживають манініл та інші аналоги для зменшення кількості глюкози в крові, підвищується сприйнятливість тканин організму до свого інсуліну.

Розширюючи капіляри з допомогою примусового кровотоку, можна вивести з організму солі, кетонові тіла, які накопичуються в м'язах і тканинах хворих на цукровий діабет. Примусовий кровоток також сприяє збільшенню кількості задіяних судин, а через них — активному кровопостачанню органів і тканин всього організму. У такий спосіб поліпшується подача крові артеріями і її відтік венами.

Лікування спрямоване насамперед на причину захворювання, — каже лікар-консультант центру «ІТОМед-Сервіс», доцент кафедри ендокринології Київської медичної академії післядипломної освіти ім. П. Шупика Микола Буглак. — Поліпшення мікроциркуляції супроводжується поліпшенням трофіки периферійних тканин. Зникає біль у кінцівках, парестезії, спостерігається порозовіння шкіряних покривів, потепління кінцівок і навіть загоювання трофічних виразок. Поєднання пневмовакуумтерапії з лазеро-магнітотерапією, ароматичними маслами, фітопрепаратами, що застосовують у центрі, значно посилює лікувальний ефект.

— Розповісти про наслідки лікування краще наших пацієнтів неможливо, — продовжує Світлана Перестюк, директор медичного центру. — Пацієнтка Л. Артеменко з Києва пише: «У мене діабетична ангіонейропатія, ноги боліли так, що інколи я навіть не могла ступати. Прочитала в газеті «Голос України» про ваш центр і відразу пішла на лікування. Після 13-ти сеансів я почуваюся значно краще, біль відійшов. Тепер моє самопочуття порівняно з тим, що було, чудове!»

«Хворію на цукровий діабет з 1982 року. Лікувався в поліклініці, був під крапельницею. Пройшов курс лікування в «ІТОМед-Сервісі». З четвертого сеансу відчув поліпшення. До початку лікування боліли ноги, вночі майже не спав, турбували судоми у ногах. Після лікування з'явилася стійкість у ногах, пройшов біль, зникли набряки» (А. Дуденко, Дніпропетровська область, с. Добра Надія).

В. Волох із Харківської області наводить «лише факти»:

«Маю можливість пройти більшу відстань, ніж до лікування. Поліпшився сон, збільшився його період. Припинилися судоми, які раніше часто турбували вночі».

Хвора Х. Розенберг страждає на цукровий діабет з 15 років. «Всі ці роки підтримувала себе пігулками. Останнім часом пігулки перестали мені допомагати, почало турбувати серце, часто боліла голова, погіршився стан ніг. Я практично перестала ходити. Дикий біль та жар у ногах неможливо було витримати, не могла спати вночі. Випадково я прочитала в газеті «Голос України» статтю про лікування ускладнень цукрового діабету, яка мене дуже зацікавила. Я відразу звернулася до медичного центру «ІТОМед-Сервіс». Через три сеанси почуваюся набагато краще: перестало боліти серце, зник жар у ногах, нормалізувалися сон та артеріальний тиск, почала краще ходити».

Однак комп'ютерна пневмовакуумтерапія високо ефективна на тільки під час лікування судинних ускладнень цукрового діабету. Облітеруючий ентероартрит, атеросклероз, варикозне розширення вен нижніх кінцівок, венозна недостатність і лімфостаз — ось далеко не весь перелік захворювань, які лікують за допомогою цього унікального методу.

На сьогодні апаратні комплекси комп'ютерної пневмовакуумтерапії успішно працюють у ГВКШ Міністерства оборони України, лікувально-реабілітаційному центрі для ліквідаторів аварії на ЧАЕС державної корпорації «Укравтодор», санаторіях «Миргород», «Сосновий бір» Полтавської області, Євпаторійському санаторії «Перемога», Київській обласній поліклініці № 2, у Харківському НДІ ендокринології, в Миколаєві, Сімферополі, Луцьку, Алчевську. За словами начальника клініки амбулаторно-поліклінічної допомоги Головного клінічного військового шпиталю МО України Михайла Тихоненка, апаратний комплекс не тільки дає можливість лікувати великий спектр захворювань, а й дає значний економічний ефект — відпадає потреба у застосуванні дорогих лікарських препаратів.

Шкода, що цього дива немає в кожній поліклініці.

Приходьте до «ІТОМед-Сервісу»!

Тел. (044) 251-24-34, (044) 263-03-22.

Леонід БРОВЧЕНКО.

Диявольська спокуса кольоровим металом

Однак диявол, як водиться, ховається в деталях

В останні листопадові дні негода не лише залишила без світла південно-західні області України, а й дала новий поштовх суперечкам з приводу експорту кольорового металобрухту з України. Про розкрадання дротів, знеструмлених внаслідок масових обривів, казали навіть на засіданні Кабміну 29 листопада.

Дивовижним чином проблема експорту кольорового металобрухту виявилася пов'язаною з надзвичайно складним завданням ліквідації наслідків стихії. І, як звичайно, наверх вилізли цілком конкретні грошові інтереси, які вочевидь суперечать інтересам тих, хто у розпал зими залишився без електропостачання та надії на швидке його поновлення.

16 листопада Верховна Рада України внесла зміни у Закон про металобрухт, якими нелегальний імпорт кольорового металобрухту, здавалося, зупинено. Здавалося б. Бо на момент написання статті закон, ухвалений наприкінці листопада, ще не підписав Президент, а отже, зацікавленим особам залишилося чимало місця для маневрів.

Парламентарії передбачили нібито все: вивезення кольорового металобрухту на давальницьких умовах заборонено категорично, вивезення зливків вторинного металу дозволено лише сертифікованим металургійним підприємствам. Але доки закон не набрав чинності, відбуваються вельми дивні речі: 29 листопада уряд на своєму засіданні бурхливо обговорював питання про те, як вчинити з давальницькими схемами, хоча геть усім до початку засідання уже був відомий зміст ухваленого за тиждень до цього закону.

Питання члени уряду порушили не через просту цікавість: на засіданні Кабміну обговорювали проект постанови, якою намічалося регламентувати процедуру давальницьких операцій з брухтом кольорових металів, категорично заборонених ухваленим, але таким, що не набрав чинності, законом.

Законодавча кухня має свої правила, які передбачають не таку вже просту процедуру набрання (або ненабрання) чинності законів, схвалених Верховною Радою. Перш ніж закон підпише Президент, документ прочитають у Кабміні і висловлять свої рекомендації. І якщо Президент погодиться з думкою уряду про неприйнятність законопроекту, документ буде повернуто в парламент із зауваженнями або відхилено в цілому. Після чого у парламентаріїв залишилося б тільки два шляхи: або погодитися з поправками Президента, або відхилити їх, але вже не простою більшістю, а двома третинами голосів, що зовсім непросто.

Та обставина, що урядові запропоновано розглянути постанову про поновлення давальницької схеми (яку проводять нехай і під особливим контролем), вочевидь свідчить, що в Кабміні є противники прозорої схеми з кольоровим металом.

Зацікавлені в існуванні давальницьких схем особи можуть підготувати Адміністрації Президента рекомендації зняти заборону на давальницькі операції з брухтом кольорових металів.

Нічим іншим обговорення постанови про особливий режим давальницьких операцій з кольоровим металобрухтом пояснити не можна — не підозрювати ж уряд у демонстративному нехтуванні законами?

Як стало відомо авторові, уряд відклав остаточне вирішення цього питання на два тижні — до середини грудня. Можливо, зроблено це не так в очікуванні осяяння з приводу розв'язання давальницьких проблем, як в очікуванні вердикту Президента з приводу змін до закону про металобрухт, схвалених парламентом 16 листопада. Погодиться Президент із забороною давальництва — не треба буде й мудрувати з регулюванням давальницьких операцій.

Приміром, на засіданні Кабміну лунали пропозиції брати з давальників перед вивезенням сировини завдаток на суму, еквівалентну подвійній ціні партії давальницької сировини. Щоб у разі повернення готової продукції завдаток цей повертати, а в разі неповернення — вилучати.

Однак диявол, як водиться, ховається в деталях: жоден із найсуворіших варіантів збереження давальницької схеми не зупинить вивезення стратегічно важливої сировини з України, а лише переведе цей канал експорту брухту кольорових металів у режим ручного управління низкою урядових чиновників, причетних до процесу в силу своїх повноважень.

За прикладами далеко ходити не треба: уже на сьогодні фактично всі схеми давальницької переробки кольорового брухту за межами України реалізували відповідно до спеціальних розпоряджень Кабміну, останні з яких підписано наприкінці жовтня.

Цікаві легко можуть ознайомитися з переліком фірм-щасливців — згадані розпорядження не є секретними.

Крім того, навіть запровадження завдатку під час вивезення партії кольорового брухту для переробки на давальницьких умовах аж ніяк не гарантує повернення еквівалентної кількості продукції з кольорових металів. Хоча б через те, що вироблена за кордоном з давальницької сировини продукція може бути там і реалізована, а в Україну достатньо повернути валютну виручку. Й у такому разі Закон «Про операції з давальницькою сировиною в зовнішньоекономічних відносинах» теж буде дотримано точно.

А все перелічене означає, що збережеться сприятлива економічна база для розкрадання, приміром, десятків тисяч кілометрів дроту, які стали знеструмленими внаслідок листопадової стихії в південно-західних областях України, яка також живить грунт для появи численних сходів корупції в чиновницьких кабінетах. До речі, гроші на закупівлю нових дротів уже потихеньку з бюджету надають, можливо, припускаючи, що старі дроти покрадуть і сплавлять за кордон.

Семен РОЗВАЖНЮК.

Остання кінопрем'єра століття

У столичному Будинку кіно відбулася прем'єра документального фільму про поета і борця за незалежність України Олега Ольжича. Перший фільм трилогії «Я камінь з Божої праці» режисер-постановник Аркадій Микульський закінчив ще в 1993 році. І лише нині глядачі побачили другу та третю серії «Доба жорстока, як вовчиця» та «Незнаний воїн». Це — глибоко документальна і схвильована розповідь про поета — лідера націоналістичного руху, життя якого пройшло під девізом: «Свобода народам, гідність людям». У трилогії вдало поєднані документальна хроніка часів другої світової війни, фотографії з життя поета-патріота, замученого фашистами у 1944 році, інтерв'ю з людьми, які його особисто знали. На жаль, багато соратників і друзів так і не дочекалися закінчення кінотрилогії. Не побачила кінорозповіді й дружина Олега Ольжича, яка вже пішла з життя.

Після перегляду фільмів відбулася прес-конференція. Автор сценарію, відомий письменник Леонід Череватенко, який присвятив цій темі багато років, наголосив, що тепер головне завдання —забезпечити кінорозповіді шлях до глядача на каналах телебачення, в кінотеатрах, навчальних закладах. Адже усі ми так мало знаємо про героїчні сторінки нашої історії, які ще недавно замовчувалися.

Символічно, що це була остання кінопрем'єра у столичному Будинку кіно, якою і завершується сторіччя.

Вікторія ЛИТВИН.

Не думай про секунди зухвало

А точніше, про дві секунди, які залишалося зіграти в основний час матчу чемпіонату Північно-Європейської баскетбольної ліги (ПЄБЛ) між БК «Київ» та клубом з Великої Британії «Лондон Тауерс». Українці вигравали — 68:65. Але отого вкрай мізерного часу цілком вистачило для гостей, щоб здійснити влучний триочковий кидок — 68:68.

Та, як відомо, в баскетболі нічиїх не буває. Отже, додаткова п'ятихвилинка. І тут, на жаль, більше аргументів виявилося в баскетболістів з туманного Альбіону. Вони перемогли — 79:73. Хоча в завершальній чверті основного часу підопічні Олександра Коваленка вели перед у 14 очок! Але їхня перевага розтанула, мов цукор в окропі.

Напередодні матчу деякі засоби масової інформації, прогнозуючи поєдинок з британцями, називали їх слабким суперником. Як вони жорстоко помилилися. І ось чому: у Великій Британії давно вже є професіональна ліга. Матчі чемпіонату збирають повні зали. Їх транслюють мережами кабельного і супутникового телебачення. Багато фірм пов'язують свої найсерйозніші рекламні заходи саме з цим турніром. А, як відомо, реклама і телебачення — це величезні кошти. Тому є змога запрошувати «зірок».

До речі, у складі лондонців з десяти гравців восьмеро — темношкірі віртуози. Либонь, більшість з них — громадяни США. От тобі й слабкий суперник!

Однак була і ложка меду. На тлі такого вправного ансамблю епізодами непоганий вигляд мали і київські баскетболісти. Особливо їхній капітан В'ячеслав Євстратенко, який заробив 20 очок. Слід не забувати, що останнім часом з БК «Київ» пішла велика група основних гравців. З минулорічного складу залишилося тільки троє. Отже, потрібен час для створення бойового складу.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: капітан БК «Київ» В'ячеслав Євстратенко — один у полі не воїн.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311229.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України